

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot wijziging van de Kieswet en van de gemeentewet.

De toelichtende memorie, die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 28 december 1964.

JULIANA.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is in de Kieswet een aantal wijzigingen aan te brengen, alsmede in de gemeentewet de omschrijving van het ingezetenschap te herzien;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

In de Kieswet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1

Artikel B 1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

A. De woorden „of door de wet als Nederlandse onderdanen zijn erkend” vervallen.

B. In plaats van „drie en twintig jaren” wordt gelezen: eenentwintig jaren.

2

Aan artikel B 3 wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:

4. De burgemeester stelt na ontvangst van de in het vorige lid bedoelde mededeling betrokkene bij aangetekende brief in kennis van zijn uitsluiting en de duur daarvan. Indien het betreft een persoon, die in het centrale bevolkingsregister is opgenomen, geschiedt de kennisgeving door de burgemeester van 's-Gravenhage.

3

In artikel E 2, tweede lid, wordt in plaats van „duizend” gelezen: twaalfhonderd.

4

In artikel G 1, zesde lid, wordt in plaats van „de wet van 12 december 1861 (*Stb.* 129), regelende de samenstelling en de bevoegdheid van de Raad van State” gelezen: de Wet op de Raad van State.

5

De tweede volzin van artikel G 2, eerste lid, en van artikel G 3, eerste lid, wordt gelezen:

Wanneer deze politieke groepering de inschrijving verzoekt van een naam of een aanduiding, welke bij de Kiesraad is geregistreerd, wordt daarbij een verklaring van de rechthebbende groepering overgelegd, waaruit blijkt, dat eerstgenoemde groepering is gemachtigd de inschrijving aan te vragen.

6

In artikel G 3, vijfde lid, wordt in plaats van „daarvan” gelezen: van de beslissing van het centraal stembureau.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal

7

In artikel G 5, tweede lid, wordt in plaats van „drie dagen” gelezen: drie weken.

8

In artikel G 10 wordt in plaats van „een kandidaat” gelezen: een zelfde kandidaat.

9

Artikel G 11 wordt als volgt gewijzigd:

A. Aan het eerste lid wordt een volzin toegevoegd, luidende:

Nadere aanduidingen van de naam, mits op de gebruikelijke wijze afgekort, alsmede afkortingen van in de artikelen 146 tot en met 148 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs bedoelde wetenschappelijke titels, voor zover de kandidaat het recht toekomt deze te voeren, mogen aan de naam worden toegevoegd.

B. Aan het tweede lid wordt een volzin toegevoegd, luidende:

Aan de naam van een ongehuwde vrouw, wier huwelijk door echtscheiding is ontbonden, mag, in plaats van het woord „mevrouw” of een afkorting daarvan, het woord „mevrouw” of een afkorting van dit woord worden toegevoegd.

10

Artikel G 14 wordt als volgt gewijzigd:

A. In het eerste lid wordt in plaats van „f 500” gelezen: duizend gulden.

B. Aan het eerste lid wordt een volzin toegevoegd, luidende:

Deze bepaling geldt niet voor een lijst van een politieke groepering, waarvan een of meer leden zitting hebben in de Tweede Kamer, dan wel, ingeval de Tweede Kamer ontbonden is, zitting hebben gehad in de ontbonden Kamer.

C. Het vierde lid vervalt.

11

Artikel G 15 wordt genummerd G 17.

12

Na artikel G 14 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel G 15. 1. Indien het betreft de verkiezing van de leden van provinciale staten of van de raad, moet op naam van één der ondertekenaars van de lijst of op naam van de gemachtigde of diens plaatsvervanger tweehonderd vijftig gulden in de kas der provincie, onderscheidenlijk der gemeente worden gestort. Deze bepaling geldt niet voor een lijst van een politieke groepering, waarvan een of meer leden zitting hebben in het vertegenwoordigende lichaam, waarvoor de verkiezing wordt gehouden.

2. De ambtenaar, die met het ontvangen van de in het eerste lid genoemde som is belast, geeft een schriftelijke verklaring van ontvangst af. Deze verklaring moet bij de indiening der lijst worden ingeleverd.

3. Na de vaststelling van de uitslag der verkiezing door het centraal stembureau wordt de som aan hem, te wiens name zij gestort is, teruggegeven, tenzij het stemcijfer van de lijst of van de lijstengroep of van het stel gelijkkluidende lijsten, waarvan de lijst deel uitmaakt, lager is dan 75 percent van de kiesdeler, bedoeld in artikel N 4. In dit geval vervalt de som aan de provincie, onderscheidenlijk de gemeente.

Artikel G 16. Al hetgeen overigens het storten van geldsommen ten behoeve van de kandidatenlijsten betreft, wordt geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

13

Artikel H 2 wordt als volgt gewijzigd:

A. In de aanhef van het eerste lid wordt in plaats van „een der navolgende verzuimen” gelezen: een of meer der navolgende verzuimen.

B. Het eerste lid onder *d* wordt gelezen:

d. dat op de lijst een gehuwde vrouw of een weduwe niet is vermeld, hetzij met de naam van haar echtgenoot onderscheidenlijk overleden echtgenoot, onder toevoeging van haar eigen naam, voorafgegaan door het woord „geboren” of een afkorting van dit woord, hetzij met haar eigen naam, gevolgd door de woorden „echtgenote van” onderscheidenlijk „weduwe van” of een afkorting van deze woorden en de naam van haar echtgenoot onderscheidenlijk overleden echtgenoot;.

C. Het eerste lid onder *e—k* wordt geletterd *f—l*.

D. Na het eerste lid onder *d* wordt ingevoegd:

e. dat aan de naam van een ongehuwde vrouw niet het woord „mevrouw” of een afkorting van dat woord is toegevoegd, tenzij het betreft een vrouwelijke kandidaat met een adellijke titel of predikaat, dan wel een vrouwelijke kandidaat, wier huwelijk door echtscheiding is ontbonden en aan wier naam het woord „mevrouw” of een afkorting van dat woord is toegevoegd;.

E. Het eerste lid onder *h* (nieuw) wordt gelezen:

h. dat, indien krachtens artikel G 14 of artikel G 15 ten behoeve van de lijst een bedrag gestort moet worden, de verklaring, dat deze storting is verricht, ontbreekt;.

F. Het tweede lid wordt gelezen:

Binnen drie dagen na de dag, waarop de kennisgeving is verzonden, kan hij, die de lijst heeft ingeleverd, het verzuim of de verzuimen, in de kennisgeving aangeduid, herstellen ter secretarie der gemeente, waar het hoofdstembureau is gevestigd, van des voormiddags negen uur tot des namiddags vijf uur.

G. Het derde lid wordt genummerd vierde lid.

H. Ingevoegd wordt een nieuw derde lid, luidende:

3. In het geval, bedoeld in het eerste lid onder *j*, kan een kiezer, die tot het inleveren van de lijst bevoegd zou zijn geweest, door persoonlijke verschijning ter secretarie zich alsnog in de plaats van de onbevoegde inleveraar stellen; hij wordt dan geacht de lijst persoonlijk te hebben ingeleverd. Het in de vorige volzin bepaalde vindt overeenkomstige toepassing, indien de verklaring, in het eerste lid onder *i* bedoeld, niet alsnog wordt overgelegd.

14

Artikel H 5 wordt als volgt gewijzigd:

A. Het gestelde onder *b* wordt gelezen:

b. waarbij, indien krachtens artikel G 14 of artikel G 15 ten behoeve van de lijst een bedrag gestort moet worden, niet is gevoegd de verklaring, dat deze storting is verricht;.

B. In het gestelde onder *f* wordt in plaats van „de stemming” gelezen: de verkiezing.

15

Artikel H 6 wordt als volgt gewijzigd:

A. Het eerste lid onder *b* wordt gelezen:

b. die, als gehuwde vrouw of weduwe, niet is vermeld, hetzij met de naam van haar echtgenoot, onderscheidenlijk

overleden echtgenoot, onder toevoeging van haar eigen naam, voorafgegaan door het woord „geboren” of een afkorting van dit woord, hetzij met haar eigen naam, gevolgd door de woorden „echtgenote van ” onderscheidenlijk „weduwe van” of een afkorting van deze woorden en de naam van haar echtgenoot onderscheidenlijk overleden echtgenoot;

B. Het eerste lid onder *c—g* wordt geletterd *d—h*.

C. Na het eerste lid onder *b* wordt ingevoegd:

c. die, als ongehuwde vrouw, niet is vermeld met toevoeging van het woord „meijuffrouw” of een afkorting van dat woord, tenzij het betreft een vrouwelijke kandidaat met een adellijke titel of predikaat, dan wel een vrouwelijke kandidaat, wier huwelijk door echtscheiding is ontbonden en aan wier naam het woord „mevrouw” of een afkorting van dat woord is toevoegd;

16

Artikel H 7 wordt als volgt gewijzigd:

A. Het derde lid wordt gelezen:

Indien beroep is ingesteld tegen een beslissing, waarbij het hoofdstembureau een lijst ongeldig heeft verklaard of de naam van een kandidaat heeft geschrapt op grond van een of meer der verzuimen, vermeld in artikel H 2, eerste lid, zonder dat het hoofdstembureau te voren overeenkomstig het in dat artikel bepaalde kennis heeft gegeven van het bestaan daarvan aan hem, die de lijst heeft ingeleverd, kan deze het verzuim of de verzuimen alsnog ter provinciale griffie herstellen. Het in het derde lid van artikel H 2 bepaalde vindt overeenkomstige toepassing.

B. In het vierde lid wordt in plaats van „Artikel H 2, derde lid,” gelezen: Artikel H 2, vierde lid,.

17

Artikel H 10 wordt als volgt gewijzigd:

A. Het tweede lid wordt genummerd derde lid.

B. Ingevoegd wordt een nieuw tweede lid, luidende:

2. Indien het betreft de verkiezing van de leden van de raad ener gemeente, welke één kieskring vormt, kan de mededeling aan het centraal stembureau achterwege blijven. Voor de toepassing van artikel H 11, eerste lid, wordt zij geacht onverwijld te zijn gedaan.

18

Artikel H 17 wordt als volgt gewijzigd:

A. De laatste volzin van het eerste lid wordt gelezen:

Op de ondertekening van een verklaring kan, nadat deze is ingeleverd, niet worden teruggekomen.

B. Het tweede en derde lid worden genummerd onderscheidenlijk derde en vierde lid.

C. Ingevoegd wordt een nieuw tweede lid, luidende:

2. Indien een lid meer dan één verklaring heeft ondertekend, is zijn ondertekening onder alle verklaringen ongeldig. Is een verklaring overeenkomstig het bepaalde in artikel G 9, derde lid, tegelijk met een kandidatenlijst ingeleverd, dan kan de ongeldigheid van een daaronder gestelde ondertekening, welke ontstaat, nadat de kandidatenlijst onherroepelijk geldig is verklaard, de geldigheid van deze lijst niet aantasten.

19

Artikel I 1 wordt gelezen:

De stemming vindt plaats op de drieënveertigste dag na de

kandidaatstelling, tenzij deze dag de dag vóór Hemelvaartsdag is, in welk geval de stemming plaats vindt op de tweeënveertigste dag.

20

Artikel I 6, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

A. De punt aan het slot van de eerste volzin wordt vervangen door een komma. Toegevoegd wordt: hetzij op de dag der stemming in het stemlokaal, bij de ingang daarvan, duidelijk leesbaar in afdruk op te hangen.

B. In de tweede volzin wordt na „voorletters” ingevoegd: overige aan de naam toegevoegde aanduidingen.

21

Artikel I 11 vervalt.

22

De artikelen L 1—L 7 en L 8—L 11 worden genummerd onderscheidenlijk L 3—L 9 en L 11—L 14.

23

De artikelen I 32 en I 33 worden genummerd onderscheidenlijk L 1 en L 2.

24

De artikelen I 12—I 24, I 25—I 30, I 31 en I 34—I 41 worden genummerd onderscheidenlijk I 11—I 23, I 30—I 35, I 37 en I 38—I 45.

25

In artikel I 12 (oud: I 13), derde lid, wordt in plaats van „door de voorzitter” gelezen: door of vanwege de burgemeester.

26

Artikel I 16 (oud: I 17), eerste lid, wordt gelezen:

De stembus, vervaardigd volgens bij algemene maatregel van bestuur te geven voorschriften, staat bij de tafel, binnen het bereik van het lid van het stembureau, dat belast is met de in artikel I 32, derde lid, bedoelde taak.

27

Artikel I 17 (oud: I 18) wordt gelezen:

1. Buiten de ruimte, voor het publiek bestemd, zijn in het stemlokaal een of meer geheel van elkander afgescheiden stemhokjes dan wel een of meer stemmachines geplaatst, waarvan de toegang zichtbaar is voor het stembureau en voor het publiek, en waarin of waarmede de kiezers hun stem in het geheim kunnen uitbrengen.

2. De verdere inrichting van het stemlokaal, het aantal stemhokjes, alsmede de plaatsing en de inrichting van de stemhokjes en van de stemmachine worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

28

Artikel I 18 (oud: I 19), eerste lid, wordt gelezen:

Op het bij de verkiezing te bezigen stembiljet zijn gedrukt: aan de ene zijde de lijsten van kandidaten, over wie de stemming moet geschieden, zoals deze ter kennis van de kiezers worden gebracht; aan de andere zijde de handtekening van de voorzitter van het hoofdstembureau.

29

In Hoofdstuk I worden § 6, § 7 en § 8 genummerd onderscheidenlijk § 7, § 8 en § 9.

30

Na artikel I 23 (oud: I 24) wordt ingevoegd:

§ 6. *Van de stemmachine*

Artikel I 24. Bij daartoe door de raad of krachtens diens

machtiging door burgemeester en wethouders aangewezen stembureaus kunnen in plaats van stembiljetten stemmachines worden gebezigd. De bepalingen dezer wet, welke betrekking hebben op het gebruik van stembiljetten, blijven alsdan buiten toepassing.

Artikel I 25. 1. Een stemmachine mag slechts worden gebezigd, indien zij zonder enige afwijking behoort tot een door Onze Minister van Binnenlandse Zaken goedgekeurd merk en type. De goedkeuring wordt slechts verleend, indien ten minste aan de navolgende voorwaarden is voldaan:

a. de machine moet zodanig zijn ingericht, dat het geheime karakter van de stemming is gewaarborgd, ook indien de kiezer geen keuze wenst te maken;

b. de machine dient van degelijke makelij te zijn en moet door de kiezer op eenvoudige wijze en zonder gevaar voor storingen of onvolkomen werking kunnen worden bediend;

c. de lijsten van kandidaten, het aan elke lijst toegekende nummer en, in voorkomend geval, de naam of de aanduiding van de politieke groepering moeten op het bedieningspaneel der machine op duidelijke wijze kunnen worden vermeld;

d. de machine dient zodanig te zijn ingericht, dat de kiezer zijn stem slechts éénmaal zal kunnen uitbrengen, nadat de machine daartoe door middel van een aan de buitenzijde aangebrachte, duidelijk zichtbare knop of hefboom in gereedheid is gebracht, terwijl de kiezer de gelegenheid moet hebben de machine in te stellen op de kandidaat van zijn keuze alvorens door een nadere handeling zijn stem vast te leggen;

e. de machine moet zijn voorzien van in een afsluitbare ruimte geplaatste telwerken, die het aantal der op iedere kandidaat uitgebrachte stemmen aangeven, alsmede van een telwerk, dat op van de buitenzijde zichtbare wijze aangeeft het aantal malen, dat de machine is gebruikt;

f. de machine moet zijn voorzien van drie afzonderlijke sloten, waarmede onderscheidenlijk het bedieningspaneel, de ruimte, waarin de telwerken zich bevinden, en de knop of hefboom, door middel waarvan de machine voor het gebruik in gereedheid wordt gebracht, kunnen worden afgesloten of vergrendeld.

2. Van de goedkeuring wordt mededeling gedaan in de *Nederlandse Staatscourant*.

Artikel I 26. 1. Op het bedieningspaneel van de bij de verkiezing te bezigen stemmachines zijn vermeld de lijsten van kandidaten, over wie de stemming moet geschieden, zoals deze ter kennis van de kiezers worden gebracht.

2. De verdere inrichting van het bedieningspaneel wordt geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel I 27. 1. De burgemeester draagt zorg, dat de stemmachines tijdig voor de verkiezing worden ingericht en vóór de aanvang van de stemming worden opgesteld in de aangewezen stemlokalen.

2. In het stemlokaal dient een apparaat aanwezig te zijn, waarmede de kiezer kan worden geïnstrueerd in het gebruik van de stemmachine.

Artikel I 28. Vóór de aanvang van de stemming gaat het stembureau na, of de stemmachine voor het gebruik gereed is. Het stelt zo nodig de telwerken in de nulstand. De voorzitter draagt zorg voor afsluiting van de ruimte, waarin de telwerken zich bevinden. Hij draagt tevens zorg, dat bij het begin der stemming de knop of hefboom, door middel waarvan de machine voor het gebruik door de kiezer in gereedheid wordt gebracht, is ontsloten of ontgrendeld.

Artikel I 29. Al hetgeen overigens het gebruik van stemmachines betreft, wordt geregeld bij algemene maatregel van bestuur. Ten aanzien van stembureaus, waar meer dan één stemmachine wordt gebezigd, kan daarbij worden afgeweken van de bepalingen dezer wet betreffende het aantal en de taak der leden van het stembureau.

Artikel I 31 (oud: I 26) wordt gelezen:

1. De kiezer overhandigt aan de voorzitter van het stembureau de oproepingskaart.

2. De voorzitter noemt duidelijk verstaanbaar het nummer, waaronder de kiezer volgens de oproepingskaart in het afschrift van of het uittreksel uit het kiezersregister voorkomt.

3. Het tweede lid van het stembureau noemt de naam, die in het afschrift van of het uittreksel uit het kiezersregister bij het door de voorzitter genoemde nummer is vermeld. De voorzitter controleert de naam aan de hand van de oproepingskaart.

4. Het tweede lid van het stembureau houdt, door in het afschrift van of het uittreksel uit het kiezersregister naast de naam van de kiezer zijn paraaf te stellen, aantekening, dat deze zich heeft aangemeld.

5. Vervolgens overhandigt de voorzitter aan de kiezer een stembiljet, dat zodanig is dicht gevouwen, dat de handtekening van de voorzitter van het hoofdstembureau zichtbaar is.

6. De voorzitter houdt aantekening van het aantal uitgebrachte stembiljetten, alsmede van het aantal kiezers, dat weigert een stembiljet in ontvangst te nemen.

7. Indien een stemmachine wordt gebezigd, wordt de kiezer door de voorzitter toegelaten tot het gebruik van de machine voor het uitbrengen van zijn stem. De machine wordt daartoe door het derde lid van het stembureau op aanwijzing van de voorzitter door middel van een knop of hefboom in gereedheid gebracht.

8. De voorzitter houdt aantekening van het aantal kiezers, dat weigert de stemmachine te gebruiken.

Artikel I 32 (oud: I 27), derde lid, wordt gelezen:

Het derde lid van het stembureau overtuigt zich, zonder het stembiljet in handen te nemen, dat dit de handtekening van de voorzitter van het hoofdstembureau draagt, en doet de kiezer het stembiljet in de stembus steken. Hij houdt aantekening van het aantal in de stembus gestoken biljetten.

Aan artikel I 35 (oud: I 30) wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:

4. Weigert een kiezer het stembiljet terug te geven, dan houdt de voorzitter daarvan aantekening met vermelding van de naam en het nummer, zoals deze op de oproepingskaart voorkomen.

Na artikel I 35 (oud: I 30) wordt ingevoegd een nieuw artikel I 36, luidende:

Artikel I 36. 1. Indien een stemmachine wordt gebezigd, wordt de kiezer, die na waarschuwing de wettelijke voorschriften omtrent de stemming niet opvolgt, van het gebruik dan wel van het verder gebruik van de machine uitgesloten.

2. Indien een kiezer de machine instelt op een bepaalde kandidaat, doch zich verwijdert zonder zijn stem te hebben vastgelegd, wordt de machine door het derde lid van het stembureau in de beginstand teruggebracht, zonder dat hij daarbij de handelingen verricht, welke voor het vastleggen van een stem vereist zijn.

Aan artikel I 37 (oud: I 31) wordt een volzin toegevoegd, luidende:

Indien een stemmachine wordt gebezigd, wordt alsdan door de voorzitter de knop of hefboom, door middel waarvan de machine voor het gebruik door de kiezer in gereedheid wordt gebracht, afgesloten of vergrendeld.

36

Het derde lid van artikel I 40 (oud: I 36) wordt genummerd vierde lid. Ingevoegd wordt een nieuw derde lid, luidende:

3. Indien een stemmachine wordt gebezigd, worden het bedieningspaneel, alsmede de knop of hefboom, door middel waarvan de machine voor het gebruik door de kiezer in gereedheid wordt gebracht, afgesloten of vergrendeld.

37

Artikel I 41 (oud: I 37), eerste lid, onder a, wordt gelezen: a. de sleutel, waarmede de stembus of de stemmachine is afgesloten;.

38

In artikel I 42 (oud: I 38) wordt na „stembus” ingevoegd: dan wel de stemmachine.

39

Artikel I 44 (oud: I 40) wordt als volgt gewijzigd:

A. Na „stembus” wordt ingevoegd: dan wel stemmachine.

B. In plaats van „artikel I 38” wordt gelezen: artikel I 42.

40

Artikel I 45 (oud: I 41) wordt als volgt gewijzigd:

A. Het derde en vierde lid worden genummerd onderscheidenlijk vierde en vijfde lid. Ingevoegd wordt een nieuw derde lid, luidende:

3. Indien een stemmachine is gebruikt, wordt dezelfde machine voor de hervatte stemming gebezigd.

B. In het vijfde lid (oud: vierde lid) wordt in plaats van „de artikelen I 31, I 32 en I 33” gelezen: artikel I 37.

41

In artikel J 11, tweede lid, wordt in plaats van „artikel I 26, tweede lid,” gelezen: artikel I 31, tweede lid.

42

In het eerste en het vierde lid van artikel J 16 wordt na „burgemeester” ingevoegd: van 's-Gravenhage.

43

In artikel K 4, derde lid, wordt de punt aan het slot van het derde lid vervangen door een komma. Toegevoegd wordt: alsmede, indien de gemachtigde niet in hetzelfde kiezersregister is opgenomen als de volmachtgever, een door de burgemeester der gemeente, waar de gemachtigde in het kiezersregister is opgenomen, afgegeven verklaring, dat de gemachtigde op de dag der kandidaatstelling is opgenomen in het kiezersregister van zijn gemeente en dat de bereidverklaring van de gemachtigde in overeenstemming is met het bepaalde in artikel K 6.

44

Artikel K 5, derde lid, wordt gelezen:

Hij, die zich bereid heeft verklaard als gemachtigde op te treden, moet op de dag der kandidaatstelling zijn opgenomen in een kiezersregister.

45

Artikel K 8 wordt als volgt gewijzigd:

A. Het eerste lid wordt gelezen:

Zo spoedig mogelijk na ontvangst van het verzoek wordt door burgemeester en wethouders of door de door hen daartoe aangewezen ambtenaar een beslissing genomen.

B. Het vierde lid wordt gelezen:

Wordt het verzoek niet in behandeling genomen of afgevoerd, dan wordt de beslissing met opgave van redenen op het verzoekschrift vermeld.

C. In het vijfde lid wordt in plaats van „afwijzing van het verzoek” gelezen: beslissing.

46

Artikel K 15, tweede lid, wordt gelezen:

De voorzitter noemt duidelijk verstaanbaar het nummer, waaronder de volmachtgever in het afschrift van of het uittreksel uit het kiezersregister voorkomt, benevens de naam van de gemachtigde.

47

Artikel K 16 wordt gelezen:

1. Het tweede lid van het stembureau noemt de naam, die in het afschrift van of het uittreksel uit het kiezersregister bij het door de voorzitter genoemde nummer is vermeld. De voorzitter controleert de naam van de volmachtgever aan de hand van de oproepingskaart.

2. Het tweede lid van het stembureau houdt, door in het afschrift van of het uittreksel uit het kiezersregister naast de naam van de volmachtgever zijn paraaf te stellen, aantekening, dat de gemachtigde zich heeft aangemeld.

48

Artikel L 1 (oud: I 32) wordt gelezen:

1. Onmiddellijk nadat de stemming is geëindigd, stelt het stembureau vast:

a. het aantal kiezers, dat zich heeft aangemeld;

b. het aantal uitgereikte stembiljetten;

c. het aantal in de stembus gestoken stembiljetten;

d. het aantal kiezers, dat geweigerd heeft een stembiljet in ontvangst te nemen;

e. het aantal teruggegeven en onbruikbaar gemaakte stembiljetten;

f. het aantal niet gebruikte stembiljetten.

2. Indien een stemmachine wordt gebezigd, stelt het stembureau onverwijld vast:

a. het aantal kiezers, dat zich heeft aangemeld;

b. het aantal kiezers, dat gebruik heeft gemaakt van de stemmachine;

c. het aantal kiezers, dat het gebruik van de stemmachine heeft geweigerd.

3. De aantallen, bedoeld in het eerste dan wel in het tweede lid, worden door de voorzitter aan de aanwezige kiezers bekend gemaakt.

49

In artikel L 3 (oud: L 1), eerste lid, wordt in plaats van „artikel I 33” gelezen: het vorige artikel.

50

In artikel L 5 (oud: L 3), eerste lid, wordt in plaats van „gemeentebestuur” gelezen: burgemeester en wethouders.

51

Na artikel L 9 (oud: L 7) wordt ingevoegd een nieuw artikel L 10, luidende:

Artikel L 10. 1. Indien een stemmachine wordt gebezigd, wordt onmiddellijk na de in artikel L 2 voorgeschreven verzegeling de ruimte, waarin de telwerken zich bevinden, ontsloten. In de stand der telwerken wordt geen wijziging aangebracht.

2. Vervolgens doet de voorzitter lijstgewijs mededeling van het aantal der op iedere kandidaat uitgebrachte stemmen.

3. Het stembureau stelt ten aanzien van iedere lijst vast de som van de aantallen stemmen, uitgebracht op de op die lijst voorkomende kandidaten. De voorzitter doet hiervan mededeling. Door de in het lokaal aanwezige kiezers kunnen bezwaren worden ingebracht.

4. De voorzitter sluit daarop de ruimte, waarin de telwerken zich bevinden, af. De sleutel wordt in een te verzegelen enveloppe gesloten.

52

In artikel L 11 (oud: L 8), eerste lid, wordt in plaats van „het vorige artikel” gelezen: artikel L 9 dan wel in artikel L 10.

53

Artikel L 12 (oud: L 9) wordt gelezen:

Het proces-verbaal wordt met de verzegelde pakken, bedoeld in artikel L 2, alsmede met die, bedoeld in artikel L 9, dan wel de verzegelde enveloppe, bedoeld in artikel L 10, door de voorzitter of een door hem aan te wijzen ander lid van het stembureau naar de burgemeester of een door deze aan te wijzen ambtenaar overgebracht.

54

Aan artikel L 13 (oud: L 10) wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. De burgemeester zorgt, dat de stemmachine niet wordt geopend, voordat het centraal stembureau de uitslag der verkiezing heeft vastgesteld en over de toelating der benoemden is beslist. Hij houdt de stemmachine alsmede de verzegelde enveloppe, bedoeld in artikel L 10, ter beschikking van de voorzitter van het hoofdstembureau. Dient de machine wederom gebezigd te worden vóór het in de eerste volzin bedoelde tijdstip, dan stelt de burgemeester bij proces-verbaal de stand der telwerken vast.

55

In artikel M 3, derde lid, wordt in plaats van „de artikelen L 3, L 6 en L 7” gelezen: de artikelen L 5, L 8 en L 9.

56

In artikel M 6, eerste lid, wordt na „De voorzitter brengt” ingevoegd: „, tenzij het betreft de verkiezing van de raad ener gemeente, welke niet in kieskringen is verdeeld,.

57

Artikel Q 5 wordt als volgt gewijzigd:

A. Aan het eerste lid wordt een volzin toegevoegd, luidende:

Nadere aanduidingen van de naam, mits op de gebruikelijke wijze afgekort, alsmede afkortingen van in de artikelen 146 tot en met 148 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs bedoelde wetenschappelijke titels, voor zover de kandidaat het recht toekomt deze te voeren, mogen aan de naam worden toegevoegd.

B. Aan het tweede lid wordt een volzin toegevoegd, luidende:

Aan de naam van een ongehuwde vrouw, wier huwelijk door echtscheiding is ontbonden, mag, in plaats van het woord „me-juffrouw” of een afkorting daarvan, het woord „mevrouw” of een afkorting van dit woord worden toegevoegd.

58

Artikel R 1 wordt als volgt gewijzigd:

A. In de aanhef van het derde lid wordt in plaats van „een der navolgende verzuimen” gelezen: een of meer der navolgende verzuimen.

B. Het derde lid onder *c* wordt gelezen:

c. dat op de lijst een gehuwde vrouw of een weduwe niet is vermeld, hetzij met de naam van haar echtgenoot onderscheidenlijk overleden echtgenoot, onder toevoeging van haar eigen naam, voorafgegaan door het woord „geboren” of een afkorting van dit woord, hetzij met haar eigen naam, gevolgd door de woorden „echtgenote van” onderscheidenlijk „weduwe van” of een afkorting van deze woorden en de naam van haar echtgenoot onderscheidenlijk overleden echtgenoot;.

C. Het derde lid onder *d* en *e* wordt geletterd onderscheidenlijk *e* en *f*.

D. Na het derde lid, onder *c*, wordt ingevoegd:

d. dat aan de naam van een ongehuwde vrouw niet het woord „me-juffrouw” of een afkorting van dat woord is toegevoegd, tenzij het betreft een vrouwelijke kandidaat met een adellijke titel of predikaat, dan wel een vrouwelijke kandidaat, wier huwelijk door echtscheiding is ontbonden en aan wier naam het woord „mevrouw” of een afkorting van dat woord is toegevoegd;.

E. In het vierde lid wordt in plaats van „het verzuim” gelezen: het verzuim of de verzuimen.

F. De punt aan het slot van het vierde lid vervalt. Toegevoegd wordt: van des voormiddags negen uur tot des namiddags vijf uur.

59

Artikel R 4 wordt als volgt gewijzigd:

A. Het gestelde onder *b* wordt gelezen:

b. die, als gehuwde vrouw of weduwe, niet is vermeld, hetzij met de naam van haar echtgenoot, onderscheidenlijk overleden echtgenoot, onder toevoeging van haar eigen naam, voorafgegaan door het woord „geboren” of een afkorting van dit woord, hetzij met haar eigen naam, gevolgd door de woorden „echtgenote van” onderscheidenlijk „weduwe van” of een afkorting van deze woorden en de naam van haar echtgenoot onderscheidenlijk overleden echtgenoot;.

B. Het gestelde onder *c—g* wordt geletterd *d—h*.

C. Na het gestelde onder *b* wordt ingevoegd:

c. die, als ongehuwde vrouw, niet is vermeld met toevoeging van het woord „me-juffrouw” of een afkorting van dat woord, tenzij het betreft een vrouwelijke kandidaat met een adellijke titel of predikaat, dan wel een vrouwelijke kandidaat, wier huwelijk door echtscheiding is ontbonden en aan wier naam het woord „mevrouw” of een afkorting van dat woord is toegevoegd;.

60

Artikel R 7, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

A. De eerste volzin wordt gelezen:

Onmiddellijk na afloop van de termijn, gesteld in het eerste lid van artikel R 5, nummert het centraal stembureau de lijsten per groep van provinciën, rekening houdende met de aantallen zitting hebbende leden der onderscheidene politieke groepen in de Eerste Kamer.

B. In de tweede volzin vervallen de woorden „bij deze loting”.

C. In de derde volzin vervallen de woorden „bij loting”.

61

Artikel R 8 wordt als volgt gewijzigd:

A. In het eerste lid wordt in plaats van „de artikelen R 1, R 2 en R 7” gelezen: de artikelen R 1 en R 2.

B. In het tweede lid wordt in plaats van „de in de artikelen R 2 en R 7 bedoelde zittingen” gelezen: de in artikel R 2 bedoelde zitting.

62

Artikel S 4 wordt als volgt gewijzigd:

- A. De bestaande tekst wordt genummerd eerste lid.
B. Toegevoegd wordt een tweede lid, luidende:

2. Aan een statenlid, dat tengevolge van zijn lichamelijke toestand of wegens verblijf buitenslands niet in staat is in persoon aan de stemming deel te nemen, wordt op zijn verzoek toegestaan bij volmacht te stemmen. Het lid, dat van deze bevoegdheid gebruik wenst te maken, doet daarvan vóór de aanvang van de zitting der staten, waarin de stemming zal worden gehouden, schriftelijk aan de voorzitter mededeling, onder aanwijzing van een lid der staten, dat bereid is als gemachtigde op te treden. Een statenlid mag niet meer dan één aanwijzing als gemachtigde aannemen. De vorm en de inrichting van de mededeling worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

63

In artikel T 2 wordt in plaats van „het in artikel 7 der Provinciewet vastgestelde getal” gelezen: het overeenkomstig artikel 7 der Provinciewet geldende getal.

64

Artikel U 4 wordt als volgt gewijzigd:

- A. In het eerste lid vervalt de laatste volzin.
B. Het tweede lid wordt gelezen:

Indien de benoemde niet reeds eerder als lid van het vertegenwoordigende lichaam is toegelaten, legt hij, onderscheidenlijk zijn gemachtigde, tevens over een uittreksel uit het bevolkingsregister van de woonplaats van de benoemde of uit de geboorteregisters, waaruit datum en plaats van de geboorte van de benoemde blijken. Bij gemis daarvan legt de benoemde bij de voorzitter van het vertegenwoordigende lichaam een desbetreffende beëdigde verklaring af.

C. In het derde lid wordt in plaats van „een verklaring van de burgemeester” gelezen: een uittreksel uit het bevolkingsregister.

D. Het vierde lid wordt gelezen:

Bij een benoeming voor het lidmaatschap van de gemeenteraad legt de burgemeester aan de raad over een uittreksel uit het bevolkingsregister der gemeente, getuigende, dat de benoemde zijn werkelijke woonplaats in de gemeente heeft.

65

In artikel U 17, eerste lid, wordt in plaats van „ongegrond hebben verklaard” gelezen: hebben afgewezen.

66

In de artikelen W 4, derde lid, W 5, derde lid, W 6, derde lid, en W 8, tweede lid, wordt na „aan” ingevoegd: het oordeel van.

67

Aan artikel W 8, vijfde lid, wordt een volzin toegevoegd, luidende:

Indien de beslissing inhoudt, dat het lid van zijn lidmaatschap vervallen wordt verklaard, wordt de beslissing tevens medegedeeld aan de voorzitter van het centraal stembureau.

68

Artikel W 9 wordt als volgt gewijzigd:

A. In het tweede lid wordt in plaats van „aan Gedeputeerde Staten” gelezen: aan het oordeel van gedeputeerde staten.

B. Het vierde lid wordt gelezen:

De raad of de belanghebbende kan van het besluit van gedeputeerde staten gedurende veertien dagen, te rekenen van de dagtekening der verzending, bij Ons in beroep komen. Indien gedeputeerde staten tot vervallenverklaring hebben besloten, blijft deze gedurende de termijn voor en de behandeling van het beroep buiten werking. In geval de vervallenverklaring ambtshalve heeft plaats gevonden, is het lid van de raad gedurende deze periode in zijn betrekking geschorst. Onze beslissing wordt terstond aan de belanghebbende, gedeputeerde staten en de raad medegedeeld.

C. Toegevoegd wordt een vijfde lid, luidende:

5. Indien een lid van de raad op grond van dit artikel onherroepelijk van zijn lidmaatschap vervallen is verklaard, doet de burgemeester daarvan mededeling aan de voorzitter van het centraal stembureau.

69

De artikelen X 5—X 13 worden genummerd onderscheidenlijk X 4—X 12.

70

Artikel X 6 (oud: X 7), eerste lid, wordt gelezen:

De kiezer, die verzuimt de verplichting, opgelegd bij artikel I 9, na te komen, heeft de gelegenheid zich binnen een maand na de dag der stemming schriftelijk of mondeling tegenover de burgemeester of een door deze aangewezen ambtenaar te verantwoorden terzake van zijn verzuim.

71

Artikel X 7 (oud: X 8) wordt als volgt gewijzigd:

A. In het eerste lid wordt in plaats van „vijf gulden” gelezen: vijftewintig gulden.

B. In het tweede lid wordt in plaats van „vijftien gulden” gelezen: vijftig gulden.

C. In het vierde lid wordt in plaats van „artikel L 11” gelezen: artikel L 14.

72

In artikel X 9 (oud: X 10) wordt in plaats van „de artikelen I 10 en I 11 opgelegde verplichtingen” gelezen: artikel I 10 opgelegde verplichting.

73

In artikel X 11 (oud: X 12) wordt in plaats van „artikel I 30” gelezen: artikel I 35.

74

In artikel X 12 (oud: X 13) wordt in plaats van „X 6” gelezen: X 5. In plaats van „de artikelen X 8, X 9, X 10, X 11 en X 12” wordt gelezen: de artikelen X 7, X 8, X 9, X 10 en X 11.

75

Tabel B, bedoeld in artikel E 1 der Kieswet, wordt als volgt gewijzigd:

A. Onder Noordbrabant bij kieskring VIII (Zevenbergen) wordt in plaats van „Fijnaart en Heiningen” gelezen: Fijnaart en Heijningen.

B. Onder Noordbrabant bij kieskring IX (Bergen op Zoom) wordt in plaats van „Steenbergen en Kruisland” gelezen: Steenbergen, en in plaats van „Rucphen en Vorensinde” gelezen: Rucphen.

C. Onder Noordholland bij kieskring III (Hoorn) wordt in plaats van „Monnikendam” gelezen: Monnickendam.

D. Onder Zeeland bij kieskring I (Middelburg) vervalt na „Serooskerke” de aanduiding „(Walcheren)”.

E. Onder Zeeland bij kieskring V (Goes) wordt in plaats van „Wissekerke” gelezen: Wissenkerke.

F. Onder Limburg bij kieskring VI (Weert) wordt in plaats van „Heijthuisen” gelezen: Heythuysen.

Artikel II

Artikel 4 van de gemeentewet wordt als volgt gewijzigd:

A. Het tweede lid wordt gelezen:

Onder ingezetenen worden in deze wet verstaan zij, die hun werkelijke woonplaats in de gemeente hebben.

B. Toegevoegd wordt een derde lid, luidende:

Zij, die in het bevolkingsregister ener gemeente opgenomen zijn, worden voor de toepassing van deze wet, behoudens bewijs van het tegendeel, geacht werkelijke woonplaats te hebben in die gemeente.

Artikel III

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Binnenlandse Zaken,